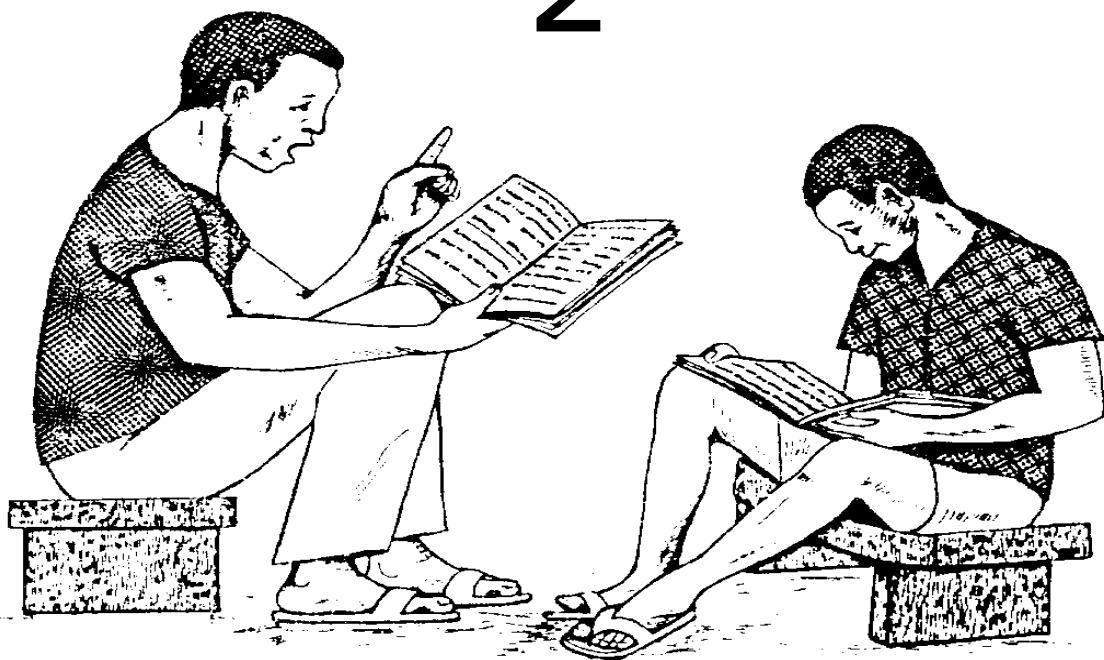

Jɔwulu kalinsɛbɛ fuluntɔnɔ ki wɔrika ḡnaan ki

Kalimɔɔ wɔ yentsɛ sɛbɛ ki

Guide de maître pour l'enseignement du
Syllabaire 2 en langue jɔ « samogho »

2

2012

Jōwulu kalinsεbε fuluntɔnɔ ki wɔrika ḡnaan ki

2

Kalimɔɔ wɔ yentε sεbε ki

Nwò ramɔni-i Mama Djilla gbe

= = = = = = = = = = = =

Guide de maître pour l’enseignement d’une classe
Alpha 2 en langue Jōwulu (samogho)

Auteur: Mama Djilla

Illustrations: International Illustrations, The art of
reading 2.0

SODELJC / Société Internationale de Linguistique
B.P. 75 Sikasso, République du Mali
01 B.P. 1784, Ouagadougou, Burkina Faso

Faanij ne ki ru jiri 2012
Sεbε fuuluntɔnɔ ki
Po jɔnɔ ki
Danɔ 6

Illustrations: International Illustrations, The art of reading 2.0,
SIL International, 2001

Deuxième édition, Janvier 2012
1ère impression
6 exemplaires

©SODELJC / Société Internationale de Linguistique (SIL)
B.P. 75 Sikasso, République du Mali
B.P. 2232 Bamako, République du Mali
01 B.P. 1784, Ouagadougou, Burkina Faso

Tous droits de traduction, de reproduction et d'adaptation sont réservés pour tous pays.

Kalinkanŋ 1

Tumanŋ 1

Pwulunsun yo tan-a jiri fwuudemaan jowulu kalinŋ jono ki sun
pyaannŋ i, nka niŋ ji-a miŋ tu kalinkanŋ i ki.

Tumanŋ 2

Pwulunsun yo tan-a silaberi ki ciiru pwulunsun kalinkanŋ **1-7** ki sun.
A niŋ pwulunsun kalinkanŋ ki wɔrika jaan ki sheeli awɔ silaberi kiri
ciiru, á i niŋ kalinŋ ki wɔri, ñì i kene n'naanjika jaan ki wu kalimɔɔ
kiri wɔ yentε sεbe ki ru. Niŋ kalinŋ ki wɔrimaan ki koote, Kalindaŋ kiri
aròò baara ma sεbe kiri ciiru baari kiri ma-a ñì kene kalinkanŋ
wɔrimaan ki wu.

Tumanŋ 3

Maannŋ nwɔri a kila kalinkanŋ **1** ki ru, ñì i ta bo kalinkanŋ **7** ki sun. A
kalinkanŋ **6** ki fa **7** ki maannŋ kiri kali, ñì i kene yìrì wɔrika jaan ki
wu kalimɔɔ kiri wɔ yentε sεbe ki wu.

Tumanŋ 4 niŋ wò yo wɔri-ra bilana ki ru

Jate sεbe jaannu 20 + 22 tɔnŋ ki : kafoli ni dɔbɔli k'a ta 0-20 ma.

Kalinkanę 2

Tumań 1

Pwulunsun yō tan-a kalikanę fwuudemaan ki sun pyaannię i, nka nię ji -a mię tu kalinkanę i ki.

Tumań 2

Pwulunsun yō tan-a silabéri ki ciiru pwulunsun kalinkanę **8-14** ki sun. A nię pwulunsun kalinkanę ki wōri ka jaan ki sheeli awō silabéri kiri ciiru, á i nię kalinę ki wōri, jì i kęne n'jaanjika jaan ki wu kalimę kiri wō yentę sębe ki ru.

Tumań 3

Maannię nwōri a kila kalinkanę **8** ki ru, jì i ta bo kalinkanę **14** ki sun. A nię kalinkanę ki maannię kiri kali, jì i kęne yırı wōrika jaan ki wu kalimę kiri wō yentę sębe ki wu. Nię kalinę ki wōrimaan ki kōte, Kalindaj kiri arjō baara ma sębe kiri ciiru baari kiri ma-a, jì kęne kalinkanę wōrimaan ki wu.

Qunintesebę :

Abu tii ki a na siri. Abu i n'te Nina i saa si. Nina tu saa ki kō. Abu tu a ra ta saa ki bęe sa ku ki ru. Saa ku ki ru ki. Nina a na ku si Abu tii ki te.

Tumań 4 nię wō yō wōri-ra bilana ki ru

Jate sębe jaannu $21 + 23$ tōnę ki : kafoli ni dōboli k'a 0-99 ma, jate pomanshinę ki yō sōo-ra finę kiri tōnę kiri i nufōo.

Kalinkanŋ 3

Tumaŋ 1

Pwulunsun yo tan-a kalinkanŋ fwuudemaan ki sun pyaannij i, nka niŋ ji-a miŋ tu kalinkanŋ i ki.

Tumaŋ 2

Pwulunsun yo tan-a silaberi ki ciiru pwulunsun kalinkanŋ **15-21** ki sun. A niŋ pwulunsun kalinkanŋ ki wɔrika jaan ki sheeli awɔ silaberi kiri ciiru, á i niŋ kalinŋ ki wɔri, ñì i kεnε n'jaanjika jaan ki wu kalimɔɔ kiri wɔ yentε sεbe ki ru.

Tumaŋ 3

Maanniŋ nwɔri a kila kalinkanŋ **15** ki ru, ñì i ta bo kalinkanŋ **21** ki sun. A niŋ kalinkanŋ ki maanniŋ kiri kali, ñì i kεnε yìrì wɔrika jaan ki wu kalimɔɔ kiri wɔ yentε sεbe ki wu. Niŋ kalinŋ ki wɔrimaan ki kɔtε, Kalindaŋ kiri arɔò baara ma sεbe kiri ciiru baari kiri ma-a jì kεnε kalinkanŋ wɔrimaan ki wu.

Junintεsεbe :

Siira bεe ru, Abu ta-i sa ki ru, wú i ta bananku kaan. Nina i na cɔn ku wu. Kí i ku ki nu. Nina tu Abu wari wɔri a tε. Abu i na wari ki shi wɔri Nina tε.

Tumaŋ 4 niŋ wò yo wɔri-ra bilana ki ru

Jate sεbe jaannu $24 + 25$ tɔnŋ ki : Sɔomansun jate k, ñì i shi 0-99 ma, jate pomanshinnŋ ki yo sɔɔ-ra finŋ kiri tɔnŋ kiri i nufɔɔ.

Kalinkanj 4

Tumanj 1

Pwulunsun yø tan-a kalinkanj fwuudemaan ki sun pyaannij i, nka niŋ ji -a miŋ tu kalinkanj i ki.

Tumanj 2

Pwulunsun yø tan-a silabéri ki ciiru pwulunsun kalinkanj **22-28** ki sun. A niŋ pwulunsun kalinkanj ki wørika jaan ki shæeli awø silabéri kiri ciiru, á i niŋ kalinj ki wøri, ñì i keŋe n'jaanjika jaan ki wu kalimœ̃ kiri wø yentë sëbe ki ru.

Tumanj 3

Maanniŋ nwøri a kila kalinkanj **22** ki ru, ñì i ta bo kalinkanj **28** ki sun. A niŋ kalinkanj ki maanniŋ kiri kali, ñì i keŋe yìrì wørika jaan ki wu kalimœ̃ kiri wø yentë sëbe ki ru. Niŋ kalinj ki wørimaan ki kœtë, Kalindaj kiri arðò baara ma sëbe kiri ciiru baari kiri ma-a ñì keŋe kalinkanj wørimaan ki ru.

Ñunintesëbe :

Abu fa Nina wø fili kiri kira wuru-i. Nina tu Abu ta ñinaj ju, arì i ta daŋ kiri wu døötöri kulu. Abu i a kaan. Nina i ta sajuu ju. Nina i ta daŋ kiri wu Loloonu døötöri ra. Dønsaj fili kiri wø kira ki kœ-i.

Tumanj 4 niŋ wø yø wøri-ra bilana ki ru

Jate sëbe jaannu $28 + 62 = 90$ te tønø ki : söomansun taashë kiri.

Kalinkanç 5

Tumañ 1

Pwulunsun yø tan-a kalinkanç fwuudemaan ki sun pyaannij i, nka niñ ji-a miñ tu kalinkanç i ki.

Tumañ 2

Pwulunsun yø tan-a silaberi ki ciiru pwulunsun kalinkanç **29-34** ki sun. A niñ pwulunsun kalinkanç ki wørika jaan ki sheeli awø silaberi kiri ciiru, á i niñ kalinç ki wøri, ñì i keñe n'jaanjika jaan ki wu kalimœœ kiri wø yente sëbe ki ru.

Tumañ 3

Maanniñ nwøri yø kila-a kalinkanç **29** ki ru, ñì i ta bo kalinkanç **34** ki sun. A niñ kalinkanç ki maanniñ kiri kali, ñì i keñe yìrì wørika jaan ki wu kalimœœ kiri wø yente sëbe ki ru. Niñ kalinç ki wørimaan ki kœte, Kalindaj kiri aròò baara ma sëbe kiri ciiru baari kiri ma-a jì keñe kalinkanç wørimaan ki wu.

Qunintesëbe :

Abu cii so-i awø kpaanni ji ki ru. Kirinç ki i mini bilibili, tuu fani wuru Abu wø peesuu ki ra ki. Abu fa deñ i ta jaami arimañ wu, wú fa deñ ki i feen arimañ sun. Wú i yaalipo kpeeri te, koñ na ki. Kirinç ki i jani, Abu i n'ja tu deñ i afinj fe. Wú wø peesuu ki je ki i yali.

Tumañ 4 niñ wø yø wøri-ra bilana ki ru

Jate sëbe jaannu 26 + 27; 62 pante tønç ki : lumante ki ñì i shi 0-99 sun, jate pomanshinç ki yø sœœ-ra finç kiri tønç kiri i nufœœ.

Kalinkanç 6

Tumanç 1

Pwulunsun yø tan-a kalinkanç fwuudemaan ki sun pyaanniç i, nka niç ji-a miç tu kalinkanç i ki.

Tumanç 2

Pwulunsun yø tan-a silaberi ki ciiru pwulunsun kalinkanç **35-38** ki sun. A niç pwulunsun kalinkanç ki wørika jaan ki sheeli awø silaberi kiri ciiru, á i niç kalinç ki wøri, ñì i keñe n'jaanjika jaan ki wu kalimç kiri wø yentë sëbe ki ru.

Tumanç 3

Maanniç nwøri yø kila-a kalinkanç **35** ki ru, ñì i ta bo kalinkanç **38** ki sun. A niç kalinkanç ki maanniç kiri kali, ñì i keñe yìrì wørika jaan ki wu kalimç kiri wø yentë sëbe ki wu. Niç kalinç ki wørimaan ki koçte, Kalindaj kiri arçò baara ma sëbe kiri ciiru baari kiri ma-a jì keñe kalinkanç wørimaan ki wu.

Qunintesebè :

Kwunç bëe ta-i Abu wø mari ki wø pyëeraç ki shi. Kuu ki i jørökø wú cësun. Abu fa awø kaninç sun tønç kiri i bali pyirimaan ni ceeli. Kí i kwunç ki rakwunu bo arì te. Kí i wú bwø. Kí i pyëeraç ki mwusan wú wu.

.Tumanç 4 niç wø yø wøri-ra bilana ki ru

Jate sëbe jaannu 29-31 tønç ki sun : Tønç tørama ki ñì i shi 100-1000 sun, jate pomanshinç ki yø sco-ra finç kiri tønç kiri i nufçø. Pwulunsun yø tan-a fudaç kiri kalinç ki sun kwumaç.

Kalinkanŋ 7

Tumaŋ 1

Pwulunsun yo tan-a kalinkanŋ fwuudemaan ki sun pyaannij i, nka niŋ ji-a miŋ tu kalinkanŋ i ki.

Tumaŋ 2

Nkənŋ so-a nkənŋ wu sa kε? : Niŋ ciiru maannij 1 ki fa 2 kiri yo kali-la arimaŋ fan. Kalimco ki i nanɔri ri tan mani kalimaan ki jaantoka jaan ki sun.

Shuru ki nfənŋ fali sibi ki ru?

Shuru ki po-ra ki cinŋ ki ru, mari ki nfənŋ bi?

Tumaŋ 3

Nkənŋ so-a nkənŋ wu sa kε? : Niŋ ciiru maannij kiri kalimaan ki kočte, baara ri yo wɔri-ra kalindaŋ kiri tε : ŋunintesebetan , walima, sebetannama jaan ki bεe tε. Nbəerawo sebetan jɔnŋ yo so-a tan i kalimco ki wɔ jɔnŋ walima katimu namɔnɔmaan wu buŋ sinaŋ ki sun.

ŋunintesebε :

Ka wuru donsoo weŋ bεe fa awɔ mari. Kóó cən ki tan ma-a ki kočte, wú i ta cəen fali. Sani peeraŋ kiri i so cəen ki sun, niŋ ta fa donsoo weŋ ki n'meni kɔ-i kɔ. Wú so-i niŋ shen ki wu waarinŋ wò ru, wú i jinaj shi wɔri mari ki tε. Wú po-ra ki cinŋ ki ru, niŋ fa mari ki ku ki maan-i kɔ. Ka koŋ fuuli ka a, nkənŋ so-a nkənŋ wu?

Tumaŋ 4 niŋ wò yo wɔri-ra bilana ki ru

Jate sebe jaannu 33 + 35 tɔnŋ ki sun : Tɔnŋ tɔrama ŋì i shi 100-1000 sun, jate pomanshinŋ ki yo sɔɔ-ra finŋ kiri tɔnŋ kiri i nufɔɔ. Pwulunsun yo tan-a fudaŋ kiri kalinŋ ki sun kwumaŋ.

Kalinkanŋ 8

Tumaŋ 1

Pwulunsun yo tan-a kalinkanŋ fwuudemaan ki sun pyaanniŋ i, nka niŋ ji-a miŋ tu kalinkanŋ i ki.

Tumaŋ 2

Nkennŋ so-a nkennŋ wu sa ke? : Niŋ ciiru maannŋ 3 ki fa 4 kiri yo kali-la arimaŋ fan. Kalimɔ ki i nanɔri ri tan mani kalimaan ki jaantɔka jaan ki sun.

Tumaŋ 3

Nkennŋ so-a nkennŋ wu sa ke? : Niŋ ciiru maannŋ kiri kalimaan ki koɔtɛ, baara ri yo wɔri-ra kalindaŋ kiri te : ɻunintesebetan , walima, sebetannama jaan ki bee te. Nbεerawɔ sebetan jɔnŋ yo so-a tan i kalimɔ ki wɔ jɔnŋ walima katimu namɔnɔmaan wu buŋ sinaj ki sun.

ɻunintesebetan :

Jibi bee, bitotonŋ koŋ byaŋ wuru barinu-a arimaŋ te. Koŋ fɔn tu afinŋ i bi tɔ-a a kaashi kiri bataa wu. Niŋ ma-i, kí i ta baa ki tɔnŋ na. Kari kanŋ tenŋ wuru tenŋ gbe, juulinŋ cii tenŋ i ji n'beɛ gbe, sari bata i ji n'tori gbe. Kí ta-i so ju ki tɔnŋ na, sari bata tiŋ ki i baa ju ki bataa si bo awɔ bata ki ru, wú i baa ki fwuu, wú i baa ju ki pulu bo a ta ru ma. Juulinŋ cii tenŋ tiŋ ki n'ja-i, niŋ i awɔ juulinŋ ki kee ju ki jaanna, niŋ tiri de niŋ sun, niŋ kanŋ so ju ki ru ki. Kari kanŋ tenŋ tiŋ ki i awɔ kari kanŋ tenŋ ki ye a kanŋ na, niŋ bili de ju ki sun fɔ kpankpanŋ i jɔrɔkɔ niŋ cefan. Ka shuru byaŋ kaa, nkennŋ so-a nkennŋ wu sa ke?

Tumaŋ 4 niŋ wò yo wɔri-ra bilana ki ru

Jate sebe jaannu 36-37 : scoomansun jate ki ɻì i shi 0-999 ma, jate pomanshinŋ ki yo sco-ra finŋ kiri tɔnŋ kiri i nufɔo.

Kalinkanŋ 9

Tumanŋ 1

Pwulunsun yo tan-a jiri kalinkanŋ fwuudemaan ki sun pyaanniŋ i, nka niŋ ji-a miŋ tu kalinkanŋ i ki.

Tumanŋ 2

Nkennŋ so-a nkennŋ wu sa kε? : Niŋ ciiru maannŋ 5 ki fa 6 kiri yo kali-la arimaŋ fan. Kalimco ki i nanɔri ri tan mani kalimaan ki jaantɔka jaan ki sun.

Tumanŋ 3

Nkennŋ so-a nkennŋ wu sa kε? : Niŋ ciiru maannŋ kiri kalimaan ki kocte, baara ri yo wɔri-ra kalindaŋ kiri te : ŋunintesebetan , walima, sεbetannama jaan ki bee te. Nbεerawo sεbetan jɔnŋ yo so-a tan i kalimco ki wo jɔnŋ walima katimu namɔnɔmaan wu buŋ sinaj ki sun.

ŋunintesebε :

Faantiŋ ki shuru fuuli cin-i, tu ki ta awɔ baa pa na a te. Baa yaapatɔŋ i ta awɔ yaa ye baa ra. Wú i a bo baa ki jεŋ. Baa cεru kwɔtɔŋ ki i a bo weŋ ki fa baa ki cεfan. Baa ki i a cen san yaa ki ra, kí koŋ fuuli ki fɔn nutɔbali. Kí ta-i so masa ki sun. Masa ki tu kibéé afɔon baa ki bo da? Baa yaa patɔŋ ki i baa cεru kwɔtɔŋ ki ranɔri :« Taa kí miŋ nanɔri-ra baa ki maŋ ki sun kaa? Baa cεru kwɔtɔŋ ki tu :« Taa yaa ki i miŋ gbe ki ra ma kaa? ». Ka koŋ fuuli ka a, nkennŋ baa ki fɔni sa kε?

Tumanŋ 4 niŋ wɔ yɔ wɔri-ra bilana ki ru

Jate sεbe jaannu 38-39 lumantε ki ŋì i shi 0-999 ma, jate pomanshinnŋ ki yɔ sɔɔ-ra finŋ kiri tɔnŋ kiri i nufɔɔ.

Kalinkanŋ 10

Tumaŋ 1

Pwulunsun yo tan-a kalinkanŋ fwuudemaan ki sun pyaannij i, nka niŋ ji-a miŋ tu kalinkanŋ i ki.

Tumaŋ 2

Nkənŋ so-a nkənŋ wu sa ke? : Niŋ ciiru maannij 7 ki yo kali-la arimaŋ fan. Kalimco ki i nanɔri ri tan mani kalimaan ki jaantɔka jaan ki sun.

Tumaŋ 3

Nkənŋ so-a nkənŋ wu sa ke? : Niŋ ciiru maannij kiri kalimaan ki kočte, baara ri yo wɔri-ra kalindaŋ kiri te : ŋunintesebetan , walima səbetannama jaan ki bεε te. Nbεerawo səbetan jɔnŋ yo so-a tan i kalimco ki wɔ jɔnŋ walima katimu namɔnɔmaan wu buŋ sinaŋ ki sun.

ŋunintesebε

Ka wuru weŋ bεε. Wú bishi wuru awɔ kili ki ra ki. Wú wuru so-a awɔ kili ki ra tɔnŋ bataa gbε. Niŋ na, wú i po san awɔ kili ki ra, a ra ta a bishi ceeli. Wú so-i kili bεε ra, ki i mari cεenni bεε ji wú wu. Daŋ shuru fuuli wuru niŋ gbε. Kí tu-i ku nu-a arimaŋ fan, pwanŋ ki i wú fa ku gbεtunŋ fɔɔ, wɔriŋ ki i wú rafε. Si ki sari-i waarinŋ wɔ ru, wú tu a ra bili. Pwanŋ ki i wú kari, ki i ta de weŋ bεε wɔ jɔsɔ ru. Kí i sun kɔ bili-la niŋ jɔsɔ ki ru. N'beε a nee san weŋ ki kanŋ nu, wú i ki ja.
Ka koŋ byaŋ ka a, nkənŋ bishi kɔ ki sa?

Tumaŋ 4 niŋ wɔ yo wɔri-ra bilana ki ru

Jate səbe jaannu 40-44 jalinŋ tɔnŋ tɔrama ki ŋì i shi 0F-500f (d.0-d.100), 5000f (d.1000)sun.

Kalinkanç 11

Tumañ 1

Pwulunsun yø tan-a kalinkanç fwuudemaan ki sun pyaannij i, nka niñ ji-a miñ tu kalinkanç i ki.

Tumañ 2

Nkennj so-a nkennj wu sa kε? : Niñ ciiru maannij 8 ki yø kali-la arimañ fan. Kalimco ki i nanɔri ri tan mani kalimaan ki jaantɔka jaan ki sun.

Tumañ 3

Nkennj so-a nkennj wu sa kε? : Niñ ciiru maannij kiri kalimaan ki kocte, baara ri yø wɔri-ra kalindañ kiri te : ḷunintesebetan , walima, sεbetannama jaan ki bεε te. Nbεerawo sεbetan jɔnɔ yø so-a tan i kalimco ki wɔ jɔnɔ walima katimu namɔnɔmaan wu buñ sinaj ki sun.

Ḥunintesebet :

Ka wuru shuru byaŋ, kí wuru niñ sun. Kí bataa tu aribèè ḷuniñ furu, aribèè keni-na bi jeñ ki. Kí tiñ ki i kí dɔri, ntiñ i na n'bi kí te : « Míñ yø n'te jí i ḷuniñ furu jañ namɔni abεε te. Nkennj a so ta-i n'finj kiri ceeli wɔri míñ te?

Tiraŋ kiri bataa tu aribèè ra so.

Tumañ 4 niñ wɔ yø wɔri-ra bilana ki ru

Jate sεbe jaannu 45--48 jalinj tɔnɔ tɔrama ki ḷì i shi 5000F-1000000F (d.1000-d.200000) sun, jate pomanshinj ki yø sɔɔ-ra finj kiri tɔnɔ kiri i nufɔɔ.

Kalinkanŋ 12

Tumaŋ 1

Pwulunsun yo tan-a kalinkanŋ fwuudemaan ki sun pyaannij i, nka niŋ ji-a miŋ tu kalinkanŋ i ki.

Tumaŋ 2

Nkənŋ so-a nkənŋ wu sa kε? : Niŋ ciiru maannij 9 ki yo kali-la arimaŋ fan. Kalimco ki i nanɔri ri tan mani kalimaan ki jaantoka jaan ki sun.

Tumaŋ 3

Nkənŋ so-a nkənŋ wu sa kε? : Niŋ ciiru maannij kiri kalimaan ki kocte, baara ri yo wɔri-ra kalindaŋ kiri te : ɻunintesebetan , walima, səbetannama jaan ki bee te. Nbəerawo səbetan jɔnŋ yo so-a tan i kalimco ki wɔ jɔnŋ walima katimu namənɔmaan wu buŋ sinaŋ ki sun.

ɻunintesebetan : Səbetan jonŋ i tan-a kalimco ki wɔ katimu namənɔmaan ki wu buŋ sinaŋ ki sun.

Tumaŋ 4 niŋ wɔ yo wɔri-ra bilana ki ru

Jate səbe jaannu 49-51 kujuka jaan ki, jate pomanshinŋ ki yo sco-ra finŋ kiri tɔnŋ kiri i nufco.

Kalinkanŋ 13

Tumanŋ 1

Pwulunsun yo tan-a kalinkanŋ fwuudemaan ki sun pyaanninŋ i, nka niŋ ji-a miŋ tu kalinkanŋ i ki.

Tumanŋ 2

Nkennŋ so-a nkennŋ wu sa ke? : Niŋ ciiru maanniŋ 10 ki yo kali-la arimaŋ fan. Kalimɔ ki i nanɔri ri tan mani kalimaan ki jaantɔka jaan ki sun.

Tumanŋ 3

Nkennŋ so-a nkennŋ wu sa ke? : Niŋ ciiru maanniŋ kiri kalimaan ki koɔtɛ, baara ri yo wɔri-ra kalindaŋ kiri te : ɻunintesebetan , walima sɛbetannama jaan ki bee te. Nbɛerawɔ sɛbetan jɔnŋ yo so-a tan i kalimɔ ki wo jɔnŋ walima katimu namɔnɔmaan wu buŋ sinaŋ ki sun.

ɻunintesebetɛ :

Ka wuru juunfinŋ byaŋ : Kuru, naja niŋ fa Kpeli jaannaanŋ. Kuru tu afinŋ i n'cɛenni naja fa kpeli jaannaanŋ wu, tu afinŋ ji waari ki ru, pwɔkulinŋ ki wuru faa fwuu kuŋ , naja tu afinŋ n'cɛeni ki i, tu afinŋ ji waari ki ru, pwɔkulinŋ ki wuru faa n'jeelaŋ , kpeli jaannaanŋ tu afinŋ i, tu afinŋ ji waari ki ru tu pwɔkulinŋ wuru ma ki.

Ka juunfinŋ byaŋ ka a, ndanwɔ i cɛenni n'danwɔ wu sa?

Tumanŋ 4 niŋ wò yo wɔri-ra bilana ki ru

Jate sebe jaannu 52-58 waaci kalinŋ ki. Jalinŋ tɔnŋ tɔrama ki ɻì i shi 1000-1000000 sun, jate pomanshinŋ ki yo sɔo-ra finŋ kiri tɔnŋ kiri i nufɔo.

Kalinkanŋ 14

Tumanŋ 1

Pwulunsun yo tan-a kalinkanŋ fwuudemaan ki sun pyaanniŋ i, nka niŋ ji-a miŋ tu kalinkanŋ i ki.

Tumanŋ 2

Nkənŋ so-a nkənŋ wu sa kε? : Niŋ ciiru maanniŋ 11 ki yo kali-la arimaŋ fan. Kalimco kí i nanɔri ri tan mani kalimaan ki jaantoka jaan ki sun.

Tumanŋ 3

Nkənŋ so-a nkənŋ wu sa kε? : Niŋ ciiru maanniŋ kiri kalimaan ki kočte, baara ri yo wɔri-ra kalindaŋ kiri te : ɻunintesebetan , walima, səbetannama jaan ki bεe te. Nbəerawo səbetan jɔnŋ yo so-a tan i kalimco ki wɔ jɔnŋ walima katimu namɔnɔmaan wu buŋ sinaŋ ki sun.

ɻunintesebetan : Səbetan jɔnŋ i tan kalimco ki wɔ katimu namɔnɔmaan ki wu buŋ sinaŋ ki sun.

Tumanŋ 4 niŋ wɔ yo wɔri-ra bilana ki ru

Jate səbe jaannu 55-57, ɻì i ta bo 58-60 sun : jutinfij kiri fa shii kifinŋ kiri niŋ ka jate ki poka jaan ki.

Kalinkanŋ 15

Tumanŋ 1

Manjan ki : Jəwulu jentɔnŋ ki i maŋ jan səbe nwɔ namɔni-i, maŋ jan ki i tan-a niŋ wu.

Tumanŋ 2

Coolinŋ yɔ wɔri-ra kalindaq kiri tɛ, kí i bosaara jirira jenŋ silabéri byantɔnŋ ki kali nakili ki wu. Niŋ wò yɔ wɔri-ra bilana ki ru

